

**T.C.**  
**Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı**

**Genelge No** : 8  
**Genelge Tarihi** : 10/06/2008

**1-** 3376 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının uygulanması sırasında, ilçe seçim kurulu başkanlarının oy kullanmayan seçmenlerle ilgili olarak para cezası kararları dolayısıyla yaptıkları çalışmalar sebebiyle, yine aynı paralellikte seçmen kütük bürosu personeline aynı kapsamda ücret ödenemeyeceğine ilişkin Yüksek Seçim Kurulunca verilen 29/05/2008 tarihli ve 195,

**2-** Özel kanunlarında yer alan hükümler çerçevesinde, kimlik ve adres bilgileri tespitinde bulunan kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerin taleplerinin artık Kurumumuz kayıtlarından karşılanmasına gerek kalmadığına ve bundan dolayı da bu tür taleplerin 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu hükümleri çerçevesinde İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden temini cihetine gidilmesi gerektiğine ilişkin Yüksek Seçim Kurulunca verilen 23/05/2008 tarih ve 2008/180, sayılı karar örnekleri ilişikte gönderilmiştir.

İmza örneklerini içeren belge asıllarına ilişkin talepler hariç olmak üzere, kimlik ve adres bilgileri talebinde bulunan kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerince başkanlığınıza gönderilen yazıların işleme konulmayarak iade edilmek suretiyle talebin yerine getirilmemesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesi ve gereği rica olunur.

**Muammer AYDIN**  
**Yüksek Seçim Kurulu Başkanı**

**EKLER** :  
2 Adet Karar Örneği (9 Sayfa)

**DAĞITIM:**  
**Gereği**  
- İl Seçim Kurulu Başkanlıklarına  
- İlçe Seçim Kurulu Başkanlıklarına

**T.C.**  
**YÜKSEK SEÇİM KURULU**  
**Karar No : 180**

**- K A R A R -**

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 28/02/2008 tarihli, C.05.0.İMİ.0.88/ sayılı yazıda, aynen; "2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 40. ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 47/son maddeleri uyarınca; verilmesi Yüksek Seçim Kurulunun iznine tabi olan bilgi ve belgelerin çeşitli Devlet kuruluşlarınca talep edilmesi ve bu nedenle Kurulumuz Başkanlığından ve ayrıca ilçe seçim kurulu başkanlıklarından izin istenilmesi durumunda Yüksek Seçim Kurulunun iş yükünü artırarak gereksiz yazışmalara neden olduğu gerekçesiyle, Mahkemelerin ve Cumhuriyet Savcılıklarının bilgi ve talepleri ile sınırlı olmak kaydıyla İlçe Seçim Kurulu Başkanlıklarınca Yüksek Seçim Kurulundan izin alınmasına gerek olmadığına ve bu tür taleplerin doğrudan İlçe Seçim Kurulu Başkanlıklarınca değerlendirilmesine, diğer Devlet kuruluşlarının bilgi ve belge talepleri konusunda ise yine Kurulumuzdan izin alınması gerektiğine, Yüksek Seçim Kurulunca 07/02/2004 gün ve 2004/257 sayı ile karar verilerek, söz konusu ilke kararımız tüm teşkilatımıza duyurulmuştur.

Yine, bundan ayrı olarak; icra dairesi müdürlüklerinin talepleri üzerine Kurulumuzun bugüne kadarki vermiş olduğu istisnasız olumsuz kararlar da göz önünde bulundurulurken, zaman israfına neden olmaması, hakkın tecellisinin gecikmemesi ve gereksiz yazışmalara meydan verilmemesi bakımından, Türkiye geneli tüm icra dairesi müdürlüklerinin adres tespiti istemlerinin dosya açılmadan ve Kurul gündemine getirilmeden, daha önceki olumsuz kararlarımızda benimsenen ilkeler çerçevesinde, bu yöndeki taleplerin Başkanlık yazısıyla mercilerine iade edilmesi gerektiğine Kurulumuzca 05/05/2007 tarih ve 2007/229 sayı ile karar verilerek, bu yöndeki talep yazıları işleme konulmayarak iade edilmektedir.

29/04/2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda, kimlik ve adres paylaşımı sistemlerinin kullanılması öngörülmüş ve adres bilgileri kullanımının uygulama yönü düzenlenmiştir. Söz konusu 5490 sayılı Kanun hükmü gereği, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce merkezi veri tabanı ve kimlik paylaşımı sistemini de kapsayan Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) ile tüm nüfus kayıtları bilgisayar ortamına aktarılmış ve elektronik ortamda tutulması sağlanarak, kamu kurum ve kuruluşlarının paylaşımına açılmış olup, sistem hayata geçirilmiş bulunmaktadır.

Bu yasal düzenlemeye bağlı olarak, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden; Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) ile tüm nüfus kayıtları bilgisayar ortamında aktarılan ve elektronik ortamda tutulması sağlanan kayıtların, kamu kurum ve kuruluşlarının paylaşımına açılıp açılmadığı ile adres ve kimlik bilgileri hususunda kamu kurum ve kuruluşlarına 5490 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde hizmet verilip verilmediği sorulmuş olup, anılan Genel Müdürlükten alınan 18/02/2008, 21/02/2008 ve 28/02/2008 tarihli yazılarda da; 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu gereğince, Türk Vatandaşları ile Türkiye'de yaşayan yerleşik yabancıların yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerinin T.C. kimlik numaraları ile eşleştirilip, elektronik ortamda Genel Müdürlüklerince güncel olarak tutulmaya başlandığı ve bu bilgilerin Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden kamu kuruluşlarının paylaşımına açıldığı ve hizmet vermeye başlanıldığı bildirilmiştir.

Anılan Kanun hükmü ve ilgili Genel Müdürlükten alınan bilgiler doğrultusunda;

Kimlik numarası ve adres bilgisi tespitine ilişkin taleplerin artık Kurulumuz kayıtlarından karşılanmasına gerek kalmadığı,

Ancak, gerek Anayasa'nın 138. maddesi ve gerekse usul yasalarındaki amir kurallar nedeniyle Mahkemelere ve Cumhuriyet Savcılıklarına, bilgi istemi dışında talep ettikleri seçim evrakının verilmesi gerekli bulunduğundan, yukarıda belirtilen açıklamalar ve yasal düzenlemeler sadece bilgi istemine ilişkin olduğundan, seçim konularını ihtiva eden "belge"

istemlerinin yine Kurulumuzun 07/02/2004 tarihli, 2004/257 sayılı kararıyla belirlenen ilkeler çerçevesinde değerlendirilerek işlem yapılması ve uygulamanın devam edilmesi gerektiği,

düşünülmektedir.

Bu nedenle; bazı kurumların taleplerine ilişkin Kurulumuzun bugüne kadarki vermiş olduğu istisnasız olumsuz kararlar da göz önünde bulundurularak, zaman israfına neden olmaması, hakkın tecellisinin gecikmemesi ve gereksiz yazışmalara meydan verilmemesi bakımından, yukarıda belirtilen 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu hükümleri çerçevesinde, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının kimlik numarası ve adres tespitine ilişkin taleplerinin artık Kurulumuz kayıtlarından karşılanmasına gerek kalmadığından, bu tür taleplerin 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun ilgili hükümleri gereği İçişleri Bakanlığından temini cihetine gidilmesi ilkesinin benimsenerek, kimlik numarası ve adres tespitine ilişkin istemlerin artık dosya açılarak Kurul gündemine getirilmeyerek, bu yöndeki taleplerin başkanlık yazısı ile iade edilip edilmeyeceği hususunun karara bağlanmasını ve bu tür taleplerin iade edilmesinin kabulü halinde bilgi isteminde bulunabilecek kurumların bilgilendirilmesi ve aynı konuda Kurulumuzdan talepte bulunulmaması amacıyla, bu konuda alınacak kararın ilgili Bakanlıklara ve kurumlara gönderilmesi hususunda gerekli Kurul kararının alınmasını takdirlerinize arz ederim." denilmiş olmakla, konu incelenerek;

### **GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:**

Adres ile ilgili dağınık yapının tek bir kurumda toplanması amacıyla 29/04/2006 tarihinde yürürlüğe giren 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu çıkarılmıştır.

Bu Kanun ile adreslerin belli bir standarda kavuşturulması, adres bilgilerinin elektronik ortamda merkezi bir yapı içerisinde her an güncel olarak tutulması öngörülmüştür. Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce süratle hazırlıklar tamamlanmış ve adres ile ilgili çalışmalar bitirilmiştir.

Ayrıca, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Ulusal Adres Veri Tabanı oluşturulması ve nüfus kayıtları ile adres bilgilerinin ilişkilendirilmesi amaçlanmıştır. Bu şekilde kişilerin, yerleşim yeri ve diğer adresleri Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile eşleştirilerek elektronik ortamda güncel olarak tutulmuştur. Bu çerçevede ihtiyaç duyulan yasal düzenlemeler ve mevzuat çalışmaları ilgili Bakanlıkça tamamlanmış ve işlerlik kazanmıştır.

Kısaca; Adres Kayıt Sistemi olarak adlandırılan sistemle, kişilerin yerleşim yeri adresine ilişkin kayıtların sağlıklı ve güncel bir şekilde elektronik ortamda tutulması ile bu bilgiler kamunun ve kurumların kullanımına açılmıştır.

Başkanlık teklifinde belirtildiği üzere; 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda, kimlik ve adres paylaşımı sistemlerinin kullanılması öngörülmüş ve adres bilgileri kullanımının uygulama yönü düzenlenmiştir. Söz konusu 5490 sayılı Kanun hükmü gereği, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce merkezi veri tabanı ve kimlik paylaşımı sistemini de kapsayan Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) ile tüm nüfus kayıtları bilgisayar ortamına aktarılmış ve elektronik ortamda tutulması sağlanarak, kamu kurum ve kuruluşlarının paylaşımına açılmış olup, sistem hayata geçirilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu 5490 sayılı Kanun'un uygulama yönü, Başkanlığımızın 18/02/2008 tarihli, C.05.0.İMİ.0.88-090.05.01/1560 sayılı yazısı ile İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden sorulmuş ve alınan 18/02/2008, 21/02/2008 ve 28/02/2008 tarihli ayrı ayrı cevabi yazılarda; 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu gereğince Türk Vatandaşları ile Türkiye'de yaşayan yerleşik yabancıların yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerinin T.C. kimlik numaraları ile eşleştirilip, elektronik ortamda Genel Müdürlüklerince güncel olarak tutulmaya başlandığı ve bu bilgilerin Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden kamu kuruluşlarının paylaşımına açıldığı ve hizmet verilmeye başlandığı bildirilmiştir.

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 40. ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 47/son maddeleri uyarınca; verilmesi Yüksek Seçim Kurulunun iznine tabi olan bilgi ve belgelerin çeşitli Devlet kuruluşlarınca talep edilmesi ve bu nedenle Kurulumuz Başkanlığından ve ayrıca ilçe seçim kurulu başkanlıklarından izin istenilmesi durumunda Yüksek Seçim Kurulunun iş yükünü artırarak gereksiz yazışmalara neden olduğu gerekçesiyle, Mahkemelerin ve Cumhuriyet Savcılıklarının bilgi ve talepleri ile sınırlı olmak kaydıyla ilçe seçim kurulu başkanlıklarınca Yüksek Seçim Kurulundan izin alınmasına gerek olmadığına ve bu tür taleplerin doğrudan ilçe seçim kurulu başkanlıklarınca değerlendirilmesine, diğer Devlet kuruluşlarının bilgi ve belge talepleri konusunda ise yine Kurulumuzdan izin alınması gerektiğine, Yüksek Seçim Kurulunca 07/02/2004 gün ve 2004/257 sayı ile karar verilerek söz konusu ilke kararımız tüm teşkilatımıza duyurulmuştur.

Bugüne kadar, özel kanunlarında yer alan hükümler çerçevesinde; tebligata elverişli ikametgah ve iş adreslerinin tespit edilerek bildirilmesinin istenilmesi üzerine, 298 sayılı Kanun'un 47/son ve 2839 sayılı Kanun'un 40. maddeleri gereğince, adres tespitinde bulunan kurumların istemleri Yüksek Seçim Kurulunca yapılan değerlendirme sonucuna göre karşılanmaktadır.

Özellikle, bazı kurumların talepleri üzerine Kurulumuzun bugüne kadarki vermiş olduğu istisnasız olumsuz kararlar da göz önünde bulundurularak, zaman israfına neden olmaması, hakkın tecellisinin gecikmemesi ve gereksiz yazışmalara meydan verilmemesi bakımından, adres tespiti istemlerinin dosya açılmadan ve Kurul gündemine getirilmeden, daha önceki olumsuz kararlarımızda benimsenen ilkeler çerçevesinde, adres tespitine ilişkin taleplerin Başkanlık yazısı ile mercilerine iade edilmesi gerektiğine, Yüksek Seçim Kurulunca 05/05/2007 gün ve 2007/229 sayı ile karar verilmiştir.

Yukarıda detaylı olarak yapılan açıklamalardan açıkça anlaşılacağı üzere; Ülkemizde adres kayıt sistemi tek merkezde oluşturulmuş ve yasal düzenlemeyle, kişinin doğumundan ölümüne kadar kişisel ve medeni durumuna, uyrukluluğuna ve bunlarda meydana gelebilecek değişikliklere ait doğal ve hukuki olayların belirlenip saptanması, bu amaçla düzenlenmiş kütüklere yazılması, elektronik ortamda ulusal adres veri tabanının oluşturulması, nüfus kayıtları ile adres bilgilerinin ilişkilendirilmesi amaçlanmıştır.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu kapsamında olan;

Adres Paylaşım Sistemi; ulusal adres veri tabanında tutulan bilgilerin kurumlar ile diğer kişilerce paylaşılması işlemini,

Kimlik Paylaşımı Sistemi; merkezi veri tabanından ayrı olarak elektronik ortamda tutulan, Kimlik Paylaşımı Sisteminden yararlanacak kurumların istifadesine sunulan ve sınıflandırılmış bilgileri ihtiva eden aile kütüğü kayıtlarını,

Ulusal Adres Veri Tabanı; adres bilgilerinin tutulduğu merkezi veri tabanını,

Yerleşim Yeri Adresi; sürekli kalma niyetiyle oturlan yeri,

içermektedir.

Kimlik Paylaşımı Sistemi veri tabanında; kişi bilgileri, nüfus cüzdanı bilgileri, nüfus olayları bilgileri, ulusal adres veri tabanında yer alan bilgiler yer almaktadır.

Öte yandan;

5490 sayılı Kanun'un 47. maddesinde; Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin her türlü işlem ve kayıtlarında esas alınacağı,

Yine, aynı Kanunun Geçici 1. maddesinde; Kurumların ve tüzel kişilerin bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde mevzuatlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirerek işlemlerinde kimlik numarasını kullanmak zorunda oldukları,

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdan beri yapılan açıklamalara göre; Adres Kayıt Sistemi, kişilerin adreslerinin, elektronik ortamda Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünde güncel olarak tutulmasını sağlayan bir sistemdir. Bu sistemle, tüm vatandaşlarımızın yerleşim yeri ve diğer adres bilgileri elektronik ortamda güncel olarak tutulmaktadır.

Yerleşim Yeri Adresi ve Ulusal Adres Veri Tabanı bilgilerinin tutulmasıyla birlikte, bu bilgiler Kimlik Paylaşımı Sistemi (KPS) üzerinden tüm kamu kurum ve kuruluşlarının paylaşımına açılmıştır. Artık bu paylaşım, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının işlemlerinde sürat ve verimlilik sağlanacağından hiç kuşku yoktur.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve Kimlik Paylaşımı Sistemi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, tüm kamu kurumlarınca, kimlik paylaşımı sisteminden yararlanılması amacıyla anlaşma yapılması artık zorunluluk hale gelmiş bulunmaktadır.

Diğer yandan, adres değişkenlikleri adres kayıt sisteminde daha güncel tutulduğundan, tüm kamu kuruluşları, Kimlik Paylaşımı Sistemine (KPS) erişerek bu bilgilere rahatlıkla ulaşabilme imkanına sahip olabileceklerdir. Bundan dolayı da istenilen amaç gerçekleştirilmiş olacaktır.

Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 53. maddesine istinaden, adrese ve adres bilgilerine ilişkin Kurulumuz bünyesindeki seçmen kütüğünde yer alan bilgiler konusunda İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile koordinasyon ve işbirliği yapılarak, Kurulumuzdaki tüm kayıtlar, 5490 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte ilgili kuruma elektronik ortamda verilmiş ve ulusal adres veri tabanının etkin, süratli ve güncel bir şekilde oluşturulmasına katkı sağlanmıştır.

Mevcut uygulamalara göre; seçmen kütükleri, 298 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde sadece seçim dönemlerinde güncellenmekte ve bir sonraki güncelleştirme işlemine kadar eski bilgiler kütükte kalmakta ve bu süreçte talep edilen adres bilgileri bu seçmen kütüğünden karşılanmaktadır.

Artık; 5490 sayılı Kanunla getirilen düzenlemeyle, adres ve kimlik bilgileri talebinde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının Kimlik Paylaşımı Sistemine (KPS) bağlanarak, adres ve kimlik bilgileri talebinde bulunacakları kişilerin yerleşim yeri adres bilgilerine rahatlıkla ulaşabilmeleri mümkündür.

Kaldı ki, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda 5749 sayılı Kanunla yapılan önemli değişiklik, seçmen kütüğü artık adres kayıt sisteminden alınarak oluşturulacaktır. Diğer kamu kurumları gibi Kurulumuzda Kimlik Paylaşımı Sistemine (KPS) zorunlu olarak bağlanarak bu hizmetten faydalanacaktır.

Bütün bu açıklamalardan dolayı;

Özel kanunlarında yer alan hükümler çerçevesinde, kimlik ve adres bilgileri tespitinde bulunan kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerin talebinin artık Kurulumuz kayıtlarından karşılanmasına gerek kalmadığına ve bundan dolayı da bu tür taleplerin 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu hükümleri çerçevesinde İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden temini cihetine gidilmesi gerektiğine, bu yöndeki taleplerin bu kararımıza istinaden Kurulumuza gelmesi halinde talebin karşılanmayacağına ve evrak üzerinde işlem yapılmayacağına,

Ancak; gerek Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 138. maddesi ve gerekse usul yasalarındaki amir kurallar nedeniyle, Mahkemelere ve Cumhuriyet Savcılıklarına, bilgi istemi dışında talep ettikleri seçim evrakının verilmesi gerekli bulunduğundan, yukarıda belirtilen açıklamalar ve yasal düzenlemeler sadece bilgi istemine ilişkin olduğundan, seçim konularını kapsayan "belge" istemlerinin yerine getirilebileceğine ve bu yöndeki uygulamanın Kurulumuzun 07/02/2004 tarihli, 2004/257 sayılı kararında belirtilen ilkeler çerçevesinde değerlendirilerek işlem yapılmasına ve uygulamanın devam edilmesine,

Yukarıda açıklanan durumun, Kurulumuzdan kimlik ve adres bilgileri talebinde bulunan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilmesine ve ayrıca genel tebliğ niteliğinde olmak üzere Resmi Gazetede yayımlanmasına,

karar verilmelidir.

## **S O N U Ç:**

Açıklanan nedenlerle;

**1- Özel kanunlarında yer alan hükümler çerçevesinde, kimlik ve adres bilgileri tespitinde bulunan kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerin talebinin artık Kurulumuz kayıtlarından karşılanmasına gerek kalmadığına ve bundan dolayı da bu tür taleplerin 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu hükümleri çerçevesinde İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden temini cihetine gidilmesi gerektiğine, bu yöndeki taleplerin bu kararımıza istinaden Kurulumuza gelmesi halinde talebin karşılanmayacağına ve evrak üzerinde işlem yapılmayacağına,**

**2- Gerek Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 138. maddesi ve gerekse usul yasalarındaki amir kurallar nedeniyle, Mahkemelere ve Cumhuriyet Savcılıklarına, bilgi istemi dışında talep ettikleri seçim evrakının verilmesi gerekli bulunduğundan, yukarıda belirtilen açıklamalar ve yasal düzenlemeler sadece bilgi istemine ilişkin olduğundan, seçim konularını kapsayan "belge" istemlerinin yerine getirilebileceğine ve bu yöndeki uygulamanın Kurulumuzun 07/02/2004 tarihli, 2004/257 sayılı kararında belirtilen ilkeler çerçevesinde değerlendirilerek işlem yapılmasına ve uygulamanın devam edilmesine,**

**3- Genel tebliğ niteliğinde olmak üzere karar örneğinin Resmi Gazetede yayımlanmasına,**

**4- Karar örneğinin;**

**a) Kurulumuz İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne,**

**b) İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne,**

**c) Kurulumuzdan kimlik ve adres bilgileri talebinde bulunan kurumların bilgilendirilmesi için Başkanlıkça belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının bağlı bulunduğu ilgili Bakanlıklara,**

gönderilmesine,

23/05/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

**Başkan**  
Muammer AYDIN

**Başkanvekili**  
Ahmet BAŞPINAR

**Üye**  
Necati SÖZ

**Üye**  
Hüseyin EKEN

**Üye**  
Bahadır DOĞUSOY

**Üye**  
Mehmet KILIÇ

**Üye**  
Ali EM

**Üye**  
Kırdar ÖZSOYLU

**Üye**  
Sadri BOZKURT

**Üye**  
M. Zeki ÇELEBİOĞLU

**T.C.**  
**YÜKSEK SEÇİM KURULU**  
**Karar No : 195**

**- K A R A R -**

Vakfıkebir İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı tarafından Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 18/02/2008 tarih ve C.05.0.SKB.4.61.12-140.05-32 sayılı yazıda; 5678 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla ilgili olarak 21/10/2007 tarihinde Ülke genelinde yapılan halkoylamasında Vakfıkebir İlçesi Seçmen Kütüğünde ve sandık listesinde kaydı ve oy kullanma yeterliliği bulunduğu halde hukuki veya fiili mazereti olmaksızın katılmayanların, 28/05/1987 tarihinde yürürlüğe giren 3376 sayılı Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanununun 6/2. maddesi hükmü dahilinde her bir seçmenin 19,00 YTL. İdari Para Cezası ile cezalandırılmasına dair kararların Yüksek Seçim Kurulununun 26/12/1987 tarih ve 788 sayılı kararının 5. maddesi hükmü gereğince Başkanlıklarınca her seçmen için ayrı ayrı yazılmakta olduğu, Yüksek Seçim Kurulunun söz konusu 1987/788 sayılı kararının 6. maddesinde, 3376 sayılı Kanununun 6. maddesinin 2. fıkrasının uygulanması sırasında ilçe seçim kurulu başkanlıklarının para cezası kararları dolayısıyla yaptıkları çalışmalar sebebiyle 250 seçmen hakkındaki kararlar için bir günlük ücret tahakkuk ettirilebileceğinin hüküm altına alındığı, yapılan halkoylamasında Vakfıkebir İlçesi Seçmen Kütüğünde ve sandık seçmen listesinde kaydı ve oy kullanma yeterliliği bulunduğu halde hukuki veya fiili mazereti olmaksızın katılmayanların sayısının çok olduğu, aynı zamanda Vakfıkebir Adliyesinde faaliyet gösteren Çarşıbaşı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının da iş ve işlemlerini görmekte bulunan seçmen kütük bürosunda sadece bir seçim müdürünün görev yaptığı, başkaca seçim personelinin bulunmadığı, söz konusu seçmenlerle ilgili para cezasına dair kararların yazımı işlemlerinin mevcut Vakfıkebir Seçmen Kütük Bürosu Müdürü tarafından yerine getirildiği belirtilerek, 3376 sayılı Kanununun 6. maddesinin 2. fıkrasının uygulanması ile ilgili mesai ve fazla mesai saatleri dışındaki hafta sonu çalışmaları nedeniyle seçmen kütük bürosu personeline de ücret tahakkuk ettirilip ettirilmeyeceği, ücret tahakkuk ettirilecek ise kaç gündelik üzerinden veya hangi esaslar dahilinde yapılacağı hususunda görüş bildirilmesi istenilmiş ve 23/02/2008 tarihli, 105 sayılı Kurulumuz Kararı ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR Başkanlığında, Üyeler Necati SÖZ ve Kırdar ÖZSOYLU'dan oluşturulan komisyon bu konudaki çalışmasını tamamlamış olmakla, konu ve komisyonca hazırlanan karar incelenerek;

**GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:**

Kurulumuzun 23/02/2008 tarihli ve 105 sayılı kararı ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR Başkanlığında, Üyeler Necati SÖZ ve Kırdar ÖZSOYLU'dan oluşturulan komisyon çalışmayı tamamlayarak sonrasında bir karar düzenlemiştir.

Düzenlenen 22/03/2008 tarihli "Komisyon Kararı"nda, aynen;

"Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca 31/05/2007 tarihinde kabul edilen 5678 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un, Anayasa'nın 175. maddesi uyarınca halkoyuna sunulmasının uygun görülmesi üzerine, Anayasa'nın anılan maddesi ve 3376 sayılı "Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun" uyarınca 5678 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun, Resmi Gazetenin 16/06/2007 tarihli, 26554 sayılı nüshasında yayımlanmasını müteakiben, 3376 sayılı Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun'un 2. maddesi gereği, halkoylamasının 21 Ekim 2007 Pazar günü yapılması Kurulumuzca 30/07/2007 tarihli ve 2007/740 sayı ile kararlaştırılmış ve 21 Ekim 2007 tarihinde Halkoylaması yapılarak neticelendirilmiştir.

3376 sayılı Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanununun 6. maddesinin ikinci fıkrasında; "Seçmen kütüğünde ve sandık listesinde kaydı ve oy kullanma yeterliliği bulunduğu halde halkoylamasına, hukuki veya fiili mazereti olmaksızın katılmayanlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından onikibinbeşyüz lira para cezası ile cezalandırılırlar.

Ancak, halkoylaması gününden itibaren üç ay içinde hukuki veya fiili mazeretini bildiren ve mazereti ilçe seçim kurulu başkanınca geçerli görülenlerden bu para tahsil edilmez. İlçe seçim kurulu başkanınca verilen para cezası ile ilgili kararlar kesindir.” hükmüne yer verilmiştir.

Kanun hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere, oy kullanmayan seçmenlere uygulanacak para cezasının uygulanıp uygulanmayacağı konusunda Yüksek Seçim Kurulu görevli olmayıp, bu konuda ilçe seçim kurulu başkanı olan hakimlerimiz görevlidir.

21 Ekim 2007 tarihinde yapılan Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulmasına katılım oranının geçmiş seçimlere ve halkoylamalarına nazaran çok düşük olduğu bilinmektedir. Yukarıda belirtilen 3376 sayılı Kanunun 6. maddesinin ikinci fıkrası gereği, oy kullanmayan seçmenlere uygulanacak para cezası için her seçmen hakkında ayrı ayrı karar alınması yerine SEÇSİS'ten liste alınarak topluca karar verilmesi daha uygun olabilecektir.

Öte yandan, 3376 sayılı Kanunda ve başkaca kanunlarda, oy kullanmayan seçmenler için alınacak kararların her seçmen için ayrı ayrı alınacağına veya belirli bir kritere göre yapılacağına dair hüküm bulunmamaktadır. Söz konusu kanun hükmünde, sadece oy kullanmayan seçmenlere para cezasının uygulanacağı vurgulanmıştır. Oy kullanmayan seçmenleri kapsar şekilde toplu olarak alınacak bir kararın, anılan kanun hükmüne aykırılık teşkil etmeyeceği düşünülmektedir.

Bilindiği üzere, karar yazılması işleminde günün teknolojisi olan bilgisayardan, hatta Kurulumuz SEÇSİS programından faydalanılacağından, artık daktilo ile karar yazımının söz konusu olmadığı ve bundan dolayı da hatalı bir yazım söz konusu olmayacağından zaman kaybından da bahsedilemeyeceğinden, seçim kurulu başkanlarımız ile seçmen kütük bürosu personelimizin bu bilgilerin doğruluğunu ayrıca detaylı olarak kontrol etmelerine de gerek kalmayacağı bilinen bir gerçektir. Zaten SEÇSİS'in amaçlarından biri de, tüm seçim iş ve işlemlerine hız kazandırmak ve hataları en aza indirmektir.

Artık, SEÇSİS'e bağlı olarak yürütülecek çalışma raporları ve yazılacak kararların bilgisayar ortamında hazırlanacak olması nedeniyle, tüm çalışmalarda geçmiş dönemlere nazaran büyük bir emek sarfedilmemektedir.

Kaldı ki; bu işlemlerin sonuçlandırılması konusunda, 3376 sayılı Kanunda veya başkaca kanunlarda belirli bir süre öngörülmediğinden, dışarıdan geçici personel çalıştırılmadan, büro personelinin resmi çalışma gün ve saatleri içinde yapacakları çalışma ile gerçekleştirilmesi mümkün olabilecektir. İlçe seçim kurulu başkanı hakimlerimizin de aynı yönde görev ifa edecekleri açıktır.

Bütün bu açıklamalar göz önüne alındığında; 3376 sayılı Kanunun 6. maddesinin ikinci fıkrasının uygulanması ile ilgili olarak yürütülecek çalışmaların öncelikle mesai saatlerinde ve zamana yayılarak asli görev olarak yerine getirilmesinin ön planda tutulması ve bu amaçla, ilçe seçim kurulu başkanlarına para cezası kararları dolayısıyla yapacakları çalışmalar sebebiyle, yine aynı paralellikle mesai ve fazla mesai saatleri dışında hafta sonu çalışmaları nedeniyle seçmen kütük büroları personeline ücret tahakkuk ettirilmesine gerek görülmediği düşünülmektedir.

Ayrıca, oy kullanmayan seçmenlere para cezası uygulaması cihetine gidildiğinde; Bu işlemler için kağıt ve bilgisayar sarf malzemesi (Toner vs.) kullanılacağı ve yine 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak Mahalli İdareler Genel Seçimleri nedeniyle tüm yurt genelinde MERNİS kayıtları ile Kurulumuz SEÇSİS'de kayıtlı seçmenlerin eşleştirilmesi işlemi ve buna bağlı olarak genel seçimden önce uzun süreye yayılacak bir güncelleştirme çalışması yapılacağı da göz önünde bulundurulması gerekmektedir.”

önerisinde bulunulmuştur.

Bu nedenle, komisyonca yapılan değerlendirme sonucu düzenlenen 22/03/2008 tarihli kararın Kurulumuzca uygun görüldüğüne ve 21 Ekim 2007 tarihinde yapılan Anayasa

Değişikliğinin Halkoyuna Sunulmasına, hukuki ve fiili mazereti olmaksızın katılmayan seçmenler hakkında 3376 sayılı Kanunun 6 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının uygulanması sırasında ilçe seçim kurulu başkanlarının para cezası kararları dolayısıyla yaptıkları çalışmalar sebebiyle, yine aynı paralellikte seçmen kütük bürosu personeline aynı kapsamda ücret ödenemeyeceğine karar verilmelidir.

### **S O N U Ç :**

Açıklanan nedenlerle;

**1-** Komisyonca yapılan değerlendirme sonucu düzenlenen 22/03/2008 tarihli kararın Kurulumuzca uygun görüldüğüne,

**2-** 21 Ekim 2007 tarihinde yapılan Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulmasına, hukuki ve fiili mazereti olmaksızın katılmayan seçmenler hakkında 3376 sayılı Kanunun 6 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının uygulanması sırasında ilçe seçim kurulu başkanlarının para cezası kararları dolayısıyla yaptıkları çalışmalar sebebiyle, yine aynı paralellikte seçmen kütük bürosu personeline aynı kapsamda ücret ödenemeyeceğine,

**3-** Karar örneğinin Kurulumuz İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı ile Vakfıkebir İlçe Seçim Kurulu Başkanlığına ve tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

29/05/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

#### **Başkan**

Muammer AYDIN

#### **Başkanvekili**

Ahmet BAŞPINAR

#### **Üye**

Hasan ERBİL

#### **Üye**

Necati SÖZ

#### **Üye**

Hüseyin EKEN

#### **Üye**

Bahadır DOĞUSOY

#### **Üye**

Mehmet KILIÇ

#### **Üye**

Ali EM

#### **Üye**

Kırdar ÖZSOYLU

#### **Üye**

Sadri BOZKURT

#### **Üye**

M. Zeki ÇELEBİOĞLU